

Hilda Äyräpää – poikkeuksellinen hammaslääkäri

Hilda Äyräpää 1865-1929.

Viime kesänä löysin siivouspuuhien yhteydessä Rotilan vinttiltä yllättäen Aune Äyräpään vanhan matkalaukun, joka sisälsi hänen säästämäänsä lehtileikkeitä ja pankkitositteita. Paperinarulla yhteen sidottujen paperinippujen seassa oli jännittävä ruskea kirjekuori, jossa päällä luki "Hilda Äyräpään papereita", ja "Annettava Anders Josef Europaeuksen jälkeläisten yhdistykselle Aune Äyräpään kuoleman jälkeen". Tämä kuori sisälsi vielä toisen kirjekuoren, jonka päälle oli kirjoitettu K.K. Rouva Hilda Äyräpää. Sen sisällä oli kolme kokoon taitettua nelisivuista paperiarkkia, joiden kellastuneilta sivuilta aloin lukea käsin kirjoitettuja tekstejä kasavavan hämmästyksen vallassa. Ensimmäisellä arkilla on Hilda Äyräpään Lääkintöhallitukselle osoittama anomus saada erioikeus hammaslääkäriin toimen harjoittamiseksi ilman vaadittua tutkintoa. Toiset kaksi arkkia sisältävät Matti Äyräpään ja Hjalmar Avellanin todistukset Hilda Äyräpään toiminnasta hammaslääkäriin käytännön tehtävissä. Matti Äyräpää ja Hjalmar Avellan ovat kirjoittaneet tekstinsä musteella omakätisesti. Hilda Äyräpäällä on saattanut olla joku apuna anomuksensa puhtaaksikirjoittamisessa.

Oletin aluksi, että Lääkintöhallitukselle osoitettu hakemus ja siihen liittyvät kaksi todistusta olisi arkistoitu, ja että löytämäni dokumentit olisivat olleet Hilda Äyräpään säilyttämät kopiot. Hakemusta ei kuitenkaan löytynyt Kansallisarkistossa säilytettävästä Lääkintöhallituksen arkistosta. Ellei niitä ole jossain muinaisen senaatin arkistojen syövereissä, löytämäni hakemuskäsitteet ovat ainoat olemassa olevat kappaleet!

Antakaamme nyt Hilda Äyräpään, Matti Äyräpään ja Hjalmar Avellanin kertoa kunkin vuorollaan hammaslääkäriin poikkeuksellisesta kehityspolusta 1900-luvun alkuvuosien Suomessa. Olen litteroinut tekstit koneella alkuperäisessä muodossaan.

Hilda Äyräpää:

Lääkintöhallitukselle

Kuten tämän mukana liitämästäni todistuksesta on havaittavissa, olen jo noin 25 vuotta mieheni, Professori Matti Äyräpään apulaisena ja hänen opettamana hoitanut kaikkia käytännöllisen hammaslääkäriin ammattiin kuuluvia tehtäviä. Täysin perehdyttyäni tällä pitkällä toimiajallani alaan kuuluviin töihin, koen voivani, kun en ennen nyt voimassaolevaa hammaslääkäriin toimen harjoittamista koskevan asetuksen julkaisemista tullut hankkineeksi itsenäiseen hammaslääkäriammattiin oikeutavaa lupaa ja tutkinnon suorittaminen nykyisten vaatimusten voimassa ollessa kävisi minulle, joka en ole ylioppilas, joka-päiväisten töiltäni vuoksi varsin vaikeaksi jopa suorastaan mahdottomaksikin, nöyrimmiten pyytää, että Lääkintöhallitus lääkäriammattin harjoittamisesta Suomessa helmikuun 18 p:nä 1890 annetun Arm. Asetuksen 6 &:n nojalla tahtoisin Keisarilliselle Senaatille alistaa, että minulle, joka ohepanemillani todistuksilla olen osoittanut omaavani siihen tarvittavaa tietoa ja kykyä, myönnettäisiin lupa itsenäisesti hoitaa käytännöllisen hammaslääkäriin alaan kuuluvia tautia, hampaiden plombeerausta, ulosottoa, oikomista ja tekohampaiden tekoa.

Helsingissä, helmikuun 20 päivä 1908
Hilda Äyräpää

Matti Äyräpää:

Rouva Hilda Äyräpää on jo noin 25 vuotta ollut minun apulaiseni odontologian praktikan alalla. Ensi vuosina oli hän minun teknikkoni ja teki kaikki protestiset hammastyöni. Kun siihen aikaan valmistin teokseni "Satulanenän ortopedisestä hoidosta", teki hän tarpeelliset koneet ja muovavili vormut, jossa tarvittiin kekseliäisyyttä ja hyvää aistia. Hän on myös tehnyt suurempia kirurgisia protesioita, joita ani harva missään maassa on tehnyt nimittäin: ylä- ja alaleuan resektioni-protesia, protesioita fraktureja varten, obturatoreja Süersenin, Schiltzskyn ja minun metodin mukaan, tekoneitä, tekokorvia y.m. Kaikissa hammaslääkärin alaan kuuluvissa metalli- ja kautsu-töissä on hän täydellisesti perehtynyt, niin myös n.k. kruunu- ja siltatöissä, joille nykyisessä hammastekniikassa pannaan niin suurta arvoa. Samoin on hän myös hammasoikomistaidon alalla työskennellyt runsaanlaisesti. Konservatiivisessa ja operatiivisessa odontologiassa on hän saavuttanut suuren kätevyuden ja taidon. Jo vuonna 1888 kiittivät prof. Hessa ja tri Herbst hänen taitoaan ja intoaan niissä jatkokursseissa, jotka he pitivät silloin Leibzigissä ja joiden erikoisalana silloin oli kulta- ja juuri-täytteiden tekeminen. Vuonna 1891 herätti Kristianiassa suurta huomiota hänen tekemänsä kokoelma lasiplombeja, joita siihen aikaan vielä hammaslääkäripiireissä hyvin vähän tunnettiin. - Se kokoelma kipsikuoria ja koneita satulanenän korottamisen selvittämiseksi, josta minä 1894 Pietarin hygienisessä näyttelyssä sain ensimmäisen palkinnon, oli hänen tekemänsä. - V. 1900 oli hän Kristianiassa muutamia kuukausia neiti Petra Lie'n assistenttina. Vaikka neiti Lie hammaslääkärinä oli niin eteväksi tunnettu, että Norjan hammaslääkärisseura kutsui hänet kunniajäsenekseen, kirjoitti hän myöhemmin Rouva Ä:lle pyytämättä todistuksen, jossa hän muun muassa sanoo itsensä saaneen oppia Rouva Ä:ltä tämän ollessa hänen apulaisenaan. - Hammaslääkäri-alaan kuuluvien tautien tuntemisessa on Rouva Ä saavuttanut suuren kokemuksensa kautta harvinaisen tarkan silmän, joka ei ole pettänyt mutkallisissakaan tapauksissa. - Rouva Ä:n työtapa on eri tapausten mukaan hyvin harkittu ja itse työ taitavasti ja tunnollisesti tehtyä. - Hän ei ole ylioppilas eikä hänellä siis ole n.s. akateemista kehitystä. Niihin tieteellisiin töihin, jotka minä olen toimittanut, on hän perehtynyt ja niissä ollut minulle apunakin. Monessa hammaslääkärikongressissa on hän ollut läsnä esitelmiä ja keskustelua kuulemassa ja demonstratioita näkemässä, joten hän on tutustunut monen etevän miehen katsantokantaan ja työtapaan.

Koska Rouva Äyräpää jo vuodesta 1883 on ollut apulaiseni ja minä siis paremmin kuin muut voin tuntea hänen kuntoansa käytännöllisen hammaslääkärin alalla olen pitänyt velvollisuutenani antaa pyytämänsä todistuksen hänellekin kuten muille apulaisilleni paraimman omantuntoni mukaan.

Helsingissä 30 p. Tammik. 1908.
Matti Äyräpää

Hjalmar Avellan:

Professorin Rouva Hilda Äyräpään hammaslääkäritointa on minulla ollut tilaisuus seurata 12 vuotta. Ensin oppilaana ollessani 2 vuotta Prof Matti Äyräpään laboratoriossa näin Rouva Äyräpään töitä jotenkin suuret määrät protesien eri aloilta. Sen jälkeen ollessani 2 vuotta Prof Matti Äyräpään apulaisena tulin hoitamaan samoja potilaita kuin Rouva Äyräpää ennen oli hoitanut. Omassa praktiikassani on usein sattunut hänen hoitamia potilaita.

Rouva Hilda Äyräpää on jo noin 25 vuotta ollut minun apulaiseni odontologian praktikan alalla. Ensi vuosina oli hän minun teknikkoni ja teki kaikki protestiset hammastyöni. Kun siihen aikaan valmistin teokseni "Satulanenän ortopedisestä hoidosta", teki hän tarpeelliset koneet ja muovavili vormut, jossa tarvittiin kekseliäisyyttä ja hyvää aistia. Hän on myös tehnyt suurempia kirurgisia protesioita, joita ani harva missään maassa on tehnyt nimittäin: ylä- ja alaleuan resektioni-protesia, protesioita fraktureja varten, obturatoreja Süersenin, Schiltzskyn ja minun metodin mukaan, tekoneitä, tekokorvia y.m. Kaikissa hammaslääkärin alaan kuuluvissa metalli- ja kautsu-töissä on hän täydellisesti perehtynyt, niin myös n.k. kruunu- ja siltatöissä, joille nykyisessä hammastekniikassa pannaan niin suurta arvoa. Samoin on hän myös hammasoikomistaidon alalla työskennellyt runsaanlaisesti. Konservatiivisessa ja operatiivisessa odontologiassa on hän saavuttanut suuren kätevyuden ja taidon. Jo vuonna 1888 kiittivät prof. Hessa ja tri Herbst hänen taitoaan ja intoaan niissä jatkokursseissa, jotka he pitivät silloin Leibzigissä ja joiden erikoisalana silloin oli kulta- ja juuri-täytteiden tekeminen. Vuonna 1891 herätti Kristianiassa suurta huomiota hänen tekemänsä kokoelma lasiplombeja, joita siihen aikaan vielä hammaslääkäripiireissä hyvin vähän tunnettiin. - Se kokoelma kipsikuoria ja koneita satulanenän korottamisen selvittämiseksi, josta minä 1894 Pietarin hygienisessä näyttelyssä sain ensimmäisen palkinnon, oli hänen tekemänsä. - V. 1900 oli hän Kristianiassa muutamia kuukausia neiti Petra Lie'n assistenttina. Vaikka neiti Lie hammaslääkärinä oli niin eteväksi tunnettu, että Norjan hammaslääkärisseura kutsui hänet kunniajäsenekseen, kirjoitti hän myöhemmin Rouva Ä:lle pyytämättä todistuksen, jossa hän muun muassa sanoo itsensä saaneen oppia Rouva Ä:ltä tämän ollessa hänen apulaisenaan. - Hammaslääkäri-alaan kuuluvien tautien tuntemisessa on Rouva Ä saavuttanut suuren kokemuksensa kautta harvinaisen tarkan silmän, joka ei ole pettänyt mutkallisissakaan tapauksissa. - Rouva Ä:n työtapa on eri tapausten mukaan hyvin harkittu ja itse työ taitavasti ja tunnollisesti tehtyä. - Hän ei ole ylioppilas eikä hänellä siis ole n.s. akateemista kehitystä. Niihin tieteellisiin töihin, jotka minä olen toimittanut, on hän perehtynyt ja niissä ollut minulle apunakin. Monessa hammaslääkärikongressissa on hän ollut läsnä esitelmiä ja keskustelua kuulemassa ja demonstratioita näkemässä, joten hän on tutustunut monen etevän miehen katsantokantaan ja työtapaan.

Rouva Hilda Äyräpää on jo noin 25 vuotta ollut minun apulaiseni odontologian praktikan alalla. Ensi vuosina oli hän minun teknikkoni ja teki kaikki protestiset hammastyöni. Kun siihen aikaan valmistin teokseni "Satulanenän ortopedisestä hoidosta", teki hän tarpeelliset koneet ja muovavili vormut, jossa tarvittiin kekseliäisyyttä ja hyvää aistia. Hän on myös tehnyt suurempia kirurgisia protesioita, joita ani harva missään maassa on tehnyt nimittäin: ylä- ja alaleuan resektioni-protesia, protesioita fraktureja varten, obturatoreja Süersenin, Schiltzskyn ja minun metodin mukaan, tekoneitä, tekokorvia y.m. Kaikissa hammaslääkärin alaan kuuluvissa metalli- ja kautsu-töissä on hän täydellisesti perehtynyt, niin myös n.k. kruunu- ja siltatöissä, joille nykyisessä hammastekniikassa pannaan niin suurta arvoa. Samoin on hän myös hammasoikomistaidon alalla työskennellyt runsaanlaisesti. Konservatiivisessa ja operatiivisessa odontologiassa on hän saavuttanut suuren kätevyuden ja taidon. Jo vuonna 1888 kiittivät prof. Hessa ja tri Herbst hänen taitoaan ja intoaan niissä jatkokursseissa, jotka he pitivät silloin Leibzigissä ja joiden erikoisalana silloin oli kulta- ja juuri-täytteiden tekeminen. Vuonna 1891 herätti Kristianiassa suurta huomiota hänen tekemänsä kokoelma lasiplombeja, joita siihen aikaan vielä hammaslääkäripiireissä hyvin vähän tunnettiin. - Se kokoelma kipsikuoria ja koneita satulanenän korottamisen selvittämiseksi, josta minä 1894 Pietarin hygienisessä näyttelyssä sain ensimmäisen palkinnon, oli hänen tekemänsä. - V. 1900 oli hän Kristianiassa muutamia kuukausia neiti Petra Lie'n assistenttina. Vaikka neiti Lie hammaslääkärinä oli niin eteväksi tunnettu, että Norjan hammaslääkärisseura kutsui hänet kunniajäsenekseen, kirjoitti hän myöhemmin Rouva Ä:lle pyytämättä todistuksen, jossa hän muun muassa sanoo itsensä saaneen oppia Rouva Ä:ltä tämän ollessa hänen apulaisenaan. - Hammaslääkäri-alaan kuuluvien tautien tuntemisessa on Rouva Ä saavuttanut suuren kokemuksensa kautta harvinaisen tarkan silmän, joka ei ole pettänyt mutkallisissakaan tapauksissa. - Rouva Ä:n työtapa on eri tapausten mukaan hyvin harkittu ja itse työ taitavasti ja tunnollisesti tehtyä. - Hän ei ole ylioppilas eikä hänellä siis ole n.s. akateemista kehitystä. Niihin tieteellisiin töihin, jotka minä olen toimittanut, on hän perehtynyt ja niissä ollut minulle apunakin. Monessa hammaslääkärikongressissa on hän ollut läsnä esitelmiä ja keskustelua kuulemassa ja demonstratioita näkemässä, joten hän on tutustunut monen etevän miehen katsantokantaan ja työtapaan.

Professorin Rouva Hilda Äyräpään hammaslääkäritointa on minulla ollut tilaisuus seurata 12 vuotta. Ensin oppilaana ollessani 2 vuotta Prof Matti Äyräpään laboratoriossa näin Rouva Äyräpään töitä jotenkin suuret määrät protesien eri aloilta. Sen jälkeen ollessani 2 vuotta Prof Matti Äyräpään apulaisena tulin hoitamaan samoja potilaita kuin Rouva Äyräpää ennen oli hoitanut. Omassa praktiikassani on usein sattunut hänen hoitamia potilaita.

Rouva Hilda Äyräpää on jo noin 25 vuotta ollut minun apulaiseni odontologian praktikan alalla. Ensi vuosina oli hän minun teknikkoni ja teki kaikki protestiset hammastyöni. Kun siihen aikaan valmistin teokseni "Satulanenän ortopedisestä hoidosta", teki hän tarpeelliset koneet ja muovavili vormut, jossa tarvittiin kekseliäisyyttä ja hyvää aistia. Hän on myös tehnyt suurempia kirurgisia protesioita, joita ani harva missään maassa on tehnyt nimittäin: ylä- ja alaleuan resektioni-protesia, protesioita fraktureja varten, obturatoreja Süersenin, Schiltzskyn ja minun metodin mukaan, tekoneitä, tekokorvia y.m. Kaikissa hammaslääkärin alaan kuuluvissa metalli- ja kautsu-töissä on hän täydellisesti perehtynyt, niin myös n.k. kruunu- ja siltatöissä, joille nykyisessä hammastekniikassa pannaan niin suurta arvoa. Samoin on hän myös hammasoikomistaidon alalla työskennellyt runsaanlaisesti. Konservatiivisessa ja operatiivisessa odontologiassa on hän saavuttanut suuren kätevyuden ja taidon. Jo vuonna 1888 kiittivät prof. Hessa ja tri Herbst hänen taitoaan ja intoaan niissä jatkokursseissa, jotka he pitivät silloin Leibzigissä ja joiden erikoisalana silloin oli kulta- ja juuri-täytteiden tekeminen. Vuonna 1891 herätti Kristianiassa suurta huomiota hänen tekemänsä kokoelma lasiplombeja, joita siihen aikaan vielä hammaslääkäripiireissä hyvin vähän tunnettiin. - Se kokoelma kipsikuoria ja koneita satulanenän korottamisen selvittämiseksi, josta minä 1894 Pietarin hygienisessä näyttelyssä sain ensimmäisen palkinnon, oli hänen tekemänsä. - V. 1900 oli hän Kristianiassa muutamia kuukausia neiti Petra Lie'n assistenttina. Vaikka neiti Lie hammaslääkärinä oli niin eteväksi tunnettu, että Norjan hammaslääkärisseura kutsui hänet kunniajäsenekseen, kirjoitti hän myöhemmin Rouva Ä:lle pyytämättä todistuksen, jossa hän muun muassa sanoo itsensä saaneen oppia Rouva Ä:ltä tämän ollessa hänen apulaisenaan. - Hammaslääkäri-alaan kuuluvien tautien tuntemisessa on Rouva Ä saavuttanut suuren kokemuksensa kautta harvinaisen tarkan silmän, joka ei ole pettänyt mutkallisissakaan tapauksissa. - Rouva Ä:n työtapa on eri tapausten mukaan hyvin harkittu ja itse työ taitavasti ja tunnollisesti tehtyä. - Hän ei ole ylioppilas eikä hänellä siis ole n.s. akateemista kehitystä. Niihin tieteellisiin töihin, jotka minä olen toimittanut, on hän perehtynyt ja niissä ollut minulle apunakin. Monessa hammaslääkärikongressissa on hän ollut läsnä esitelmiä ja keskustelua kuulemassa ja demonstratioita näkemässä, joten hän on tutustunut monen etevän miehen katsantokantaan ja työtapaan.

Matti Äyräpää

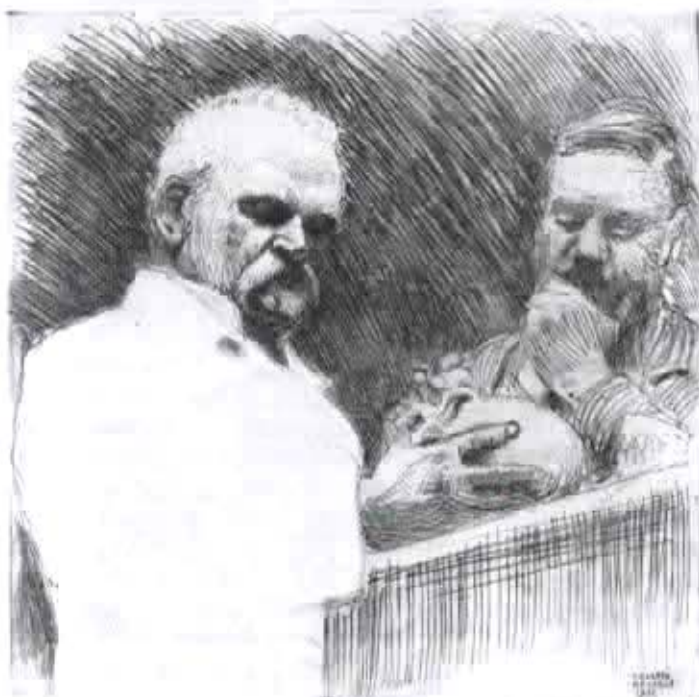
Se kokemus, jonka eri aikoina olen saanut hänen hoitamista tapauksista, on osoittanut että Rouva Äyräpää on täysin perehtynyt odontologian kaikkiin eri haaroihin. Hän näyttää varmuudella hallitsevan eri metodeja ja tarkalla arvostelmiskyvyllä valitsevan niistä kuhunkin eri tapaukseen sopivan. Minkään moista hutiloimista tai väärinkäsittelyä, josta usein voi olla pahoja seurauksia, en ole havainnut hänen hoitamissa tapauksissa. Työt ovat aina olleet hyvin ja oikein valmistetut.

Rouva Äyräpää on aina seurannut aikaansa, sen osottavat ne monet eri kruunu- ja silta-työt, jotka olen nähnyt hänen potilaillaan. Syksyllä v 1906 ja kevätlukukaudella v 1907 tehdessäni töitä Prof Äyräpään laboratoriossa väitöskirjaani varten tulin näkemään, että Rouva Äyräpää tunsi ja käytti praktiikassa uusimpia proteesia ja hammasoikomismetodeja.

Että hän todellakin on voinut edistyä niin pitkälle odontologian alalla on selitettävissä siten että Rouva Äyräpää alusta alkain on nauttinut eteväksi tunnetun tiedemiehen miehensä Prof Äyräpään johdattua. Hänellä on ollut käytettävänä Prof Äyräpään suuri kirjasto ja monilukuiset aikakauskirjat. Sitä paitsi on hän Prof Äyräpään keralla ollut tilaisuudessa otta- maan osaa hammaslääkärikongresseihin, joidenka merkitystä eteenpäin pyrkivälle hammaslääkärille ei ole katsottava niinkään pieneksi. Viime kesänä ollessani Kristianiassa kuulin etevien hammaslääkärien siellä vielä kertovan hänen sievistä posliinipaikkakokeelmistaan, joita hän oli demonstreerannut siellä hammaslääkärikongressissa v 1893.

Olen vakuutettu, että Rouva Hilda Äyräpää 25 vuoden suuren ja monipuolisen kokemuksensa kautta kykenee omatakeisesti hoitamaan hammassairaita, vaikkapa hän ei olekaan nauttinut opetuksesta pidempiä aikoja missään erityisessä oppilaitoksessa, jonka täten pyynnöstä todistan.

Helsingissä helmikuun 11 p v 1908
Hj. Avellan
v.t. proteesi- ja hammasoikomisopin opettaja Yliopistossa

Professori Matti Äyräpään suosituskirje on minulle ollut tulo-
sena Rouvalla Hildalla Äyräpää on täysin
perehtynyt odontologian kaikkiin eri haaroihin. Hän näyttää
varmuudella hallitsevan eri metodeja ja tarkalla arvostel-
miskyvyllä valitsevan niistä kuhunkin eri tapaukseen sopivan.
Minkään moista hutiloimista tai väärinkäsittelyä, josta usein voi
olla pahoja seurauksia, en ole havainnut hänen hoitamissa
tapauksissa. Työt ovat aina olleet hyvin ja oikein valmistetut.

Rouva Äyräpää on aina seurannut aikaansa, sen osottavat
ne monet eri kruunu- ja silta-työt, jotka olen nähnyt hänen
potilaillaan. Syksyllä v 1906 ja kevätlukukaudella v 1907
tehdessäni töitä Prof Äyräpään laboratoriossa väitöskirjaani
varten tulin näkemään, että Rouva Äyräpää tunsi ja käytti
praktiikassa uusimpia proteesia ja hammasoikomismetodeja.

Että hän todellakin on voinut edistyä niin pitkälle
odontologian alalla on selitettävissä siten että Rouva
Äyräpää alusta alkain on nauttinut eteväksi tunnetun
tiedemiehen miehensä Prof Äyräpään johdattua. Hänellä on
ollut käytettävänä Prof Äyräpään suuri kirjasto ja monilukuiset
aikakauskirjat. Sitä paitsi on hän Prof Äyräpään keralla
ollut tilaisuudessa otta- maan osaa hammaslääkärikongresseihin,
joidenka merkitystä eteenpäin pyrkivälle hammaslääkärille
ei ole katsottava niinkään pieneksi. Viime kesänä ollessani
Kristianiassa kuulin etevien hammaslääkärien siellä vielä
kertovan hänen sievistä posliinipaikkakokeelmistaan, joita
hän oli demonstreerannut siellä hammaslääkärikongressissa
v 1893.

Olen vakuutettu, että Rouva Hilda Äyräpää 25 vuoden
suuren ja monipuolisen kokemuksensa kautta kykenee
omatakeisesti hoitamaan hammassairaita, vaikkapa hän
ei olekaan nauttinut opetuksesta pidempiä aikoja
missään erityisessä oppilaitoksessa, jonka täten
pyynnöstä todistan.

Helsingissä helmikuun 11 p v 1908
Hj. Avellan
v.t. proteesi- ja hammasoikomisopin opettaja
Yliopistossa

Yllä: Hjalmar Avellanin suosituskirje Hilda Äyräpäälle

Vas. Professori Matti Äyräpää ja hammaslääkäri Hjalmar Avellan tutkimassa pääkallon hampaistoa. Aksel Gallen-Kallelan etsaus 1917. Kuva: Kansallismuseo

Epilogi

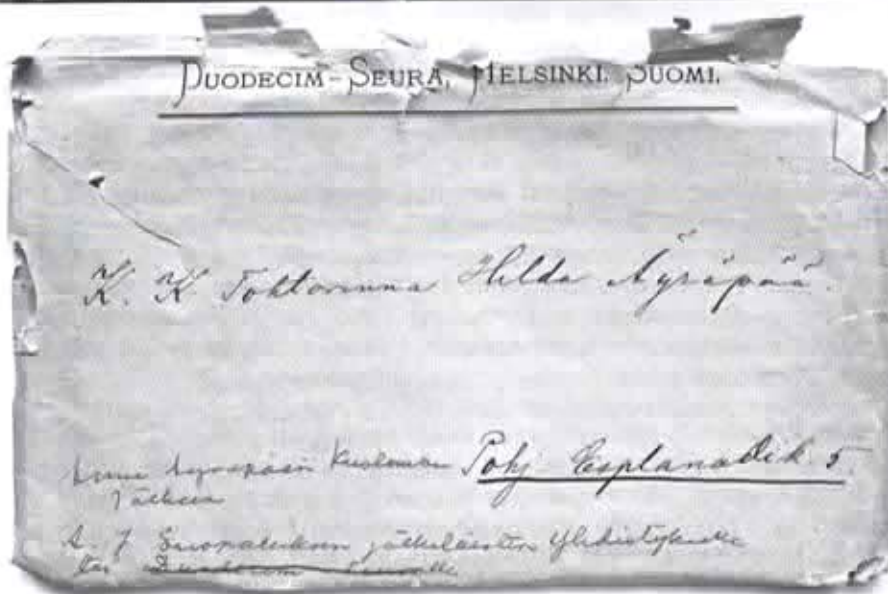
Hilda Äyräpään hakemus menestyi. Senaatti myönsi hänelle vuonna 1908 oikeuden toimia hammaslääkärinä ilman vaadittua tutkintoa. Matti Äyräpää, joka itse oli taistellut yliopistotasaisen hammaslääketieteen koulutuksen puolesta ja vaatinut alalle tiukkoja tutkintovaatimuksia, oli tämän poikkeusluvan takana. Tämä aiheutti hammaslääkäreiden keskuudessa paheksuntaa. Eino Suolahden kirjoittamassa Matti Äyräpää –elämäkerrassa kerrotaan, että "yleisesti hammaslääkärit eivät hyväksyneet Äyräpään menettelyä." Ajan myötä myrsky kuitenkin laantui.

Matti Äyräpään ja Hjalmar Avellanin todistukset kertovat Hildan pätevyydestä käytännön hammaslääkärin tehtävissä. Matti Äyräpään omasta kirjoituksesta selviää myös, kuinka paljon ja jopa ratkaisevasti Hilda Äyräpää avusti miestään paitsi hammaslääkärin työssä myös tutkimukseen liittyvissä käytännön tehtävissä, aina väitöskirjatyötä myöten. Tämä on aivan uutta! Löytyyköhän Matti Äyräpään väitöskirjasta kiitokset tutkimusavustajalle? Ehkä se ei ollut silloin tapana? Täytyypä tarkistaa alkuperäisestä lähteestä.

Kun itse luin Matin todistusta vaimonsa käytännön hammaslääkärin töistä, tuli lisäksi mieleeni, että Hildalla on täytynyt olla hyvä kolmiulotteinen hahmotuskyky sekä taiteellista silmää yhdistettynä hienoon käsityötaitoon. Aune-tyttären taiteellinen lahjakkuus saattoi hyvinkin periytyä äidiltä?

Hakemusdokumentit avasivat joitakin uusia ja kiehtovia näkymiä suvun suurmiehen työ- ja perhe-elämään.

Riitta Smeds

Yllä:
Hilda Äyräpää hammaslääkärinä.
valokuva: Faltin.

Vasemmalla:
Kirjekuori, johon Aune Äyräpää oli tallentanut äitinsä anomuksen liitteineen ja merkinnyt sen annettavaksi A.J. Europaeuksen iäkeläisten yhdistykselle.